

Akwụkwọ Daniel — Nọmba Iri Atọ na Abụọ

Site n'Ọdum Ruo n'Aghughọ: Nnyocha Miri Emi n'ime Daniel 6 na Amụma Oge Ọgwugwu

Jeff Pippenger
2023-12-27

Isi nke isii nke Daniel bụ ahiri nke atọ n'ime isi isii mbụ nke Daniel, nke na-egosi kpomkwem ihe atọ nke nsogbu iwu Ụbọchị Sọnde. N'isi nke atọ, ihe oyiyi ọlaedo Nebukadneza, na ndị ikom atọ ahụ kwesiri nsopuru, na-anochi anya okoloto a na-ebuli elu, nke uwa dum na-ele anya.

Mgbe ahụ, eze Nebukadneza zigara ka a kpokota ndị isi, ndị ochichi, na ndịisi agha, ndiikpe, ndị na-elekota akụ, ndị ndumodu, ndi uweojii, na ndi nile na-achi ọgbè di iche iche, ka ha bịa n'ime emume nsoputa oyiyi ahụ eze Nebukadneza guzobere. Daniel 3:2.

N'isi nke atọ, ndi ikom atọ ahụ kwesiri nso juru ikpere arusi, omume ha wee butere ha mkpagbu nke oku n'ime ite-oku, ebe Daniel n'isi nke isii na-ehulata ugboro atọ n'ubochi, omume ya wee butere ya mkpagbu nke oge odum. Ahiri n'elu ahiri, ha na-anochi anya mkpagbu iwu Uka nke Sode dika mkpebi ofufe, nke, n'onodu abuo ahụ, ndi kwesiri ntukwasị obi ekpebielari. Ndi ahụ a na-anochi anya site na ngwakota nke atọ na otu, nke na-anochite puku nari na iri anọ na anọ ahụ, eguzobelari n'eziokwu tupu ima jijiji nke mkpagbu eruo.

“Mmuo-ozii ahụ siri, ‘Ju onwe unu; unu ga-agba oso ngwa ngwa.’ Ufodu n'ime anyi enweela oge iji nata eziokwu ahụ ma na-aga n'ihu nzokwu site na nzokwu, ma nzokwu o bula anyi mere enyela anyi ike iji mee nke na-esote. Ma ugbo a oge foduru naani ntakiri ka o gwu, ma ihe anyi mutara n'ime otutu afo, ha ga-amuta ya n'ime onwa ole na ole. Ha ga-enwekwa otutu ihe ha ga-amupu n'uche ha, na otutukwa ihe ha ga-amu ozo. Ndi na-achoghi inata akara nke anu ohia ahụ na oyiyi ya mgbe iwu ahụ ga-aputa, ga-enweriri mkpebi ugbo a iji kwuo, Mba, anyi agaghi asopuru ihe e hiwere nke anu ohia ahụ.” Early Writings, 68.

N'isi nke ise, iwu Sode na-ekwu maka njedebe nke anu ohia nke uwa, na ikpe e wetara site n'aka ndi iro ndi bira site na mgbidi ahụ.

N'abali ahụ ka e gburu Belshaza, eze nke ndi Kaldia. Daraios onye Midia we were alaeze ahụ, ebe o di ihe di ka afo iri isii na abuo. Daniel 5:30, 31.

N'isi nke isii, a na-akowa ikpara akara nke ndi Chineke, nke e ji itinye akara eze n'onu olulu odum nochite anya ya.

E wetara nkume, tuo ya n'onu olulu ahụ; eze jiri mgbaaka-akara nke aka ya, ya na mgbaaka-akara nke ndi-isi ya, kaa ya akara; ka ihe e kpebiri banyere Daniel ghara igbanwe. Daniel 6:17.

Ahiri atọ ahụ nile na-enye aka n'ikowa njirimara nke okoloto ahụ e weliri elu n'ime igwe ojii, n'oge awa nke oke ala oma jijiji ahụ di na Mkpughe isi nke iri na otu.

Ha wee n̄r̄u n̄nukwu olu sitere n̄'elugwe ka ọ na-asị ha, B̄ianu n̄'ebe a. Ha wee rigoro n̄'elugwe n̄'ime igwe ojii; ndi iro ha wee hu ha. N̄'otu awa ahụ kwa, e nwekwara n̄nukwu ala oma jijiji, otu ụzọ n̄'uzọ iri nke obodo ahụ wee daa, ma n̄'ala oma jijiji ahụ e gburu mmadu puku asaa: ndi Ɔd̄ur̄un̄u wee tuọ egwu, ma nye Chineke nke elugwe otuto. Mkpughe 11:12, 13.

Isi nke isii nke Daniel na-akowaputa ikpochi ndi Chineke akara, ma ọ na-elekwasị anya karichaa n̄'ita ahụ nke nkwekorita nke “ndi isi ala, ndi govanọ, na ndi eze nta, ndi ndumodu, na ndi isi agha,” ndi ghogburu eze ka o gbuo Daniel. Aghugho e mere eze ahụ (akara nke ochichi obodo), bu isiokwu amuma di mkpa, nke nwere otutu ndi ama amuma. N̄'adighi ka Nebukadneza n̄'isi nke ato, ma ọ bu Belshaza n̄'isi nke ise, ndi ha abuo amaghi ihe banyere Daniel na ndi ama ato ahụ ruo mgbe nsogbu ahụ bjarutere, “nnabata puru iche” Darius nwere n̄'ebe Daniel no tupu nsogbu ahụ abia na-egosi onodu di iche maka nsogbu iwu Uka.

A hoputara Daniel “kari” ndiisi abuo ndi ozo, ndiisi ato ahụ nokwa n̄'elu ndi isi ala nari na iri abuo ahụ. A na-etinye Daniel n̄'iche iche karisia megide ndiisi ahụ na ndi isi ala ahụ, e mekwara ka o nwee amara kari mmadu abuo ahụ ndi na-eme njiko nke aghugho nke ise na-anochi anya ya (amaghi nwanyi ise ndi nzuzu).

Ọ masiri Daraios idobe n̄'elu alaeze ahụ ndi isi nari na iri abuo, ka ha buru ndi na-achikota alaeze ahụ niile; ma n̄'elu ndi a, o tinyere ndi isi ochichi ato; n̄'ime ha Daniel bu onye mbu: ka ndi isi ahụ na-enye ha akuko, ka eze wee ghara inwe mfu ọ bu. Mgbe ahụ, e mere ka Daniel a di elu kari ndi isi ochichi na ndi isi ahụ, n̄'ihi na mmuo magburu onwe ya di n̄'ime ya; eze wee chee idobe ya n̄'elu ochichi ahụ niile. Mgbe ahụ, ndi isi ochichi na ndi isi ahụ choro ichota ihe ha ga-eji boo Daniel ebubo banyere alaeze ahụ; ma ha enweghi ike ichota ihe ọ bu ha ga-eji boo ya ebubo, ma ọ bu mmejo obula; n̄'ihi na ọ bu onye kwesiri ntukwasị obi, a hukwaghikwa njehie ọ bu ma ọ bu mmejo ọ bu n̄'ime ya. Mgbe ahụ, ndi ikom a kwuru, Anyi agaghi achota ihe ọ bu anyi ga-eji boo Daniel a ebubo, ma e wezuga na anyi chota ya megide ya banyere iwu nke Chineke ya. Daniel 6:1–5.

A na-eji Daraios kowaa aghugho a na-eme megide eze, nke na-anochi anya ndi eze iri ahụ (United Nations), na njedebere nke uwa. Aghugho ahụ na-enye aka n̄'ikpoasi nke ndi eze iri ahụ (United Nations) na-egosi megide akwuna ahụ (papacy), nke na-eme ka ha “mee ka ọ togboro n̄'efu ma gbaa oto,” ma “rie anu ahụ ya, werekwa oku kpoọ ya oku.”

Mpi iri ahu i huru n̄'elu anu ohia ahụ, ndi a ga-akpo nwanyi akwuna ahụ asi, ha ga-emekwa ka ọ buru onye togboro n̄'efu na onye gba oto, ha ga-eripia anu ahụ ya, ma jiri oku kpoọ ya oku. N̄'ihi na Chineke etinyewo n̄'obi ha ime uche Ya, na idi n̄'otu, na inyefe alaeze ha n̄'aka anu ohia ahụ, ruo mgbe okwu Chineke ga-emezu. Ma nwanyi ahụ i huru bu n̄nukwu obodo ahụ, nke na-achi ndi eze nke uwa. Mkpughe 17:16–18.

Mba Ndi Di n̄'otu nke Mba Uwa (alaeze nke asaa), ga-ebibi papacy, ọ bu ezie na ha ka ga-adibeghi anya nyefee ya alaeze ha, n̄'ihi na ha na-achi “obere oge.”

Ma e nwekwara eze asaa: ise adaala, otu di, nke ozo abiabeghikwa; ma mgbe ọ bira, ọ ghaghi inogide naani nwa obere oge. Mkpughe 17:10.

N'iwu ụbọchị Sọnde, alaeze nke isii nke amụma Akwụkwọ Nsọ, anụ ọhịa nke ụwa nke Mkpughe iri na atọ (United States), ka emechara ọchịchị ya nke afọ iri asaa ihe nnọchianya, nke n'ime ya ka e chefuru alaeze nke ise nke amụma Akwụkwọ Nsọ, anụ ọhịa nke oké osimiri nke Mkpughe iri na atọ (papacy), n'ime afọ iri asaa ihe nnọchianya ahụ nke Aizaya isi nke iri abụọ na atọ.

Ọ ga-erukwa na n'ụbọchị ahụ, a ga-echefu Taja afọ iri asaa, dika ụbọchị nke otu eze si dị: mgbe ọgwụgwụ nke afọ iri asaa gasiri, Taja ga-abụ abụ dị ka akwuna. Were ụbọ akwara, gagharja obodo ahụ, gi akwuna a chefuru echefu; mee olu uto, buruọ otutu abụ, ka e wee cheta gi. Ọ ga-erukwa na mgbe ọgwụgwụ nke afọ iri asaa gasiri, Onyenwe anyị ga-eleta Taja, ọ ga-alaghachikwa n'ugwo ya, ma ya na alaeze niile nke ụwa ga-akwa iko n'elu ụwa dum. Aizaya 23:15–17.

N'oge iwu Ụka abata, alaeze nke asaa nke amụma Baijbul, bu ndi eze iri ahụ (Mba Ndi Di n'Otu), na-amalite ichi, ma o bu naani nwa oge; n'ihu na eze kachasi elu n'etiti ndi eze iri ahụ na-amalite mgbe ahụ oru ya nke imanye ụwa dum ka o kwekoo n'okpuru usoro nke anụ ọhịa ahụ, nke bu njikota uka na ọchịchị, nke a na-anochikwa anya ya di ka oyiyi nke anụ ọhịa ahụ.

M wee hu anu-ohia ozo ka o na-aputa n'ala; o nwekwara mpi abuo dika nwa aturu, ma o kwuru okwu dika dragon. O ji ike nile nke anu-ohia mbu ahụ ruo oru n'ihu ya, ma mee ka ụwa na ndi bi n'ime ya fee anu-ohia mbu ahụ ofufe, onye e gworo onya onwu ya. O mekwara nnukwu ihe itunanya, nke mere na o mere ka oku si n'eluigwe ridata n'ụwa n'ihu mmadu, ma jiri oru ebube ndi ahụ o nwere ike ime n'ihu anu-ohia ahụ duhie ndi bi n'ụwa; na-asị ndi bi n'ụwa ka ha meere anu-ohia ahụ oyiyi, bu onye e meruru ahụ site n'mma-agma, ma dikwa ndu. Mkpughe 13:11–14.

Otu ihe bu isi n'ihe nnochianya nke anu ohia nke ụwa (United States), nke malitere dika nwa aturu ma mecha kwuo okwu dika dragon, bu ikwu okwu ya. N'uzo amuma, ikwu okwu na-egosi omume nke ọchịchị omebe iwu na nke ọchịchị ikpe ikpe.

“Ikwu okwu nke mba ahụ bu omume nke ndi isi ọchịchị iwu na ndi ọchịchị ikpe ya.” *The Great Controversy*, 443.

Mgbe United States buru uzo kwuo okwu dika nwa-aturu, o weputara Iwu Ncheta nke United States, si otu a guzobe ala mgbaba nye ndi na-agbapu mkpagbu nke ọchịchị popu na nke ndi eze Europe.

Ala nyere nwanyi ahụ aka, ala wee saa onu ya, ilo idei mmiri ahụ nke dragon ahụ si n'onu ya tupu. Mkpughe 12:16.

Ná ngwusi nke afọ iri asaa ndi ahụ nke ihe nnochianya, anu ohia nke ụwa na-ekwu okwu ozo, ma n'oge ahụ dika dragon, ka o na-amanye ofufe Sode, nke bu akara nke ikike ndi pope. Mgbe a na-amanye akara nke ikike ndi pope, a na-echeta ọchịchị pope, a na-echeta ya, mgbe a na-eme ka idebe Iwu ahụ nke a na-ekwesighi ichefu echefu buru ihe iwu na-akwadoghi.

Chetakwa ụbọchị izu-ike ahụ, ido ya nsọ. Ụbọchị isii ka i ga-arusi oru ike, mee kwa oru gi niile: Ma ụbọchị nke asaa bu izu-ike nke Onyenwe anyi Chineke gi: n'ime ya i gaghi aru oru obula, gi onwe gi, ma o bu nwa gi nwoke, ma o bu nwa gi nwanyi, ohu gi nwoke, ma o bu ohu

gị nwanyi, ma o bu anu ulo gi, ma o bu obia gi nke no n'ime onu uzọ ama gi: N'ihu na n'ime ubochi isii ka Onyenwe anyi mere eluigwe na uwa, oké osimiri, na ihe niile di n'ime ha, wee zuo ike n'ubochi nke asaa: ya mere Onyenwe anyi goziri ubochi izu-ike ahụ, wee doo ya nso. Opopu 20:8–11.

Nnupu isi nke mba n'ebe Chineke no ka mbibi nke mba ahụ na-esokwa, ma ike ato ndi na-eduga uwa gaa Amagedon na-ejiko aka.

“Site n'iwu a ga-eme ka e guzobe ochichi Popu n'ime mmebi iwu Chineke, mba anyi ga-ekewapu onwe ya kpankpan n'ezi omume. Mgbe Protestantism ga-agbatị aka ya gafee olulu miri emi ahụ ka o jide aka ike Rom, mgbe o ga-eru gafee abis ahụ iji kpakorita aka na Spiritualism, mgbe, n'okpuru mmetuta nke njiko a nke akuku ato, mba anyi ga-aju ukpuru o buka nke Iwu Ncheta ya dika ochichi Protestant na nke republic, ma dozie uzọ maka mgbasaa ugha na nduhie nke papal, mgbe ahụ anyi puru imata na oge eruola maka oru ebube ahụ nke Setan, nakwa na ogwugwu di nso.” Testimonies, mpiakota nke 5, 451.

Mgbe “Protestantism” (United States), “ike ndi Rom” (Vatican) na “Spiritualism” (United Nations) jikotara aka n'iwu ubochi Sonde, ha na-amalite iduga uwa gaa Amagedon, nke e gosiputara dika nke mbu na-amanye uwa inakwere ikike nke ochichi otu-uwa, nke mejuputara uka na ochichi, ebe uka na-achikwa mmekorita ahụ. Ike oru ebube ndi anu ohia nke uwa ji aru oru o bughị naani na-eweta ikwa iko nke akwuna Taja na ndi eze nke uwa, kama o na-eme ka “ikwu okwu” nke onyinyo anu ohia nke uwa dum buru iwu a ga-erube isi. Di ka nkowa amuma si di, nke a putara na ochichi otu-uwa ahụ ga-enweriri otu omeiwu (nke di na New York), na otu ikpe (nke di na Hague).

O na-eduhieka ndi bi n'elu uwa site n'uzo nke oru ebube ndi ahụ, nke e nyere ya ike ime n'ihu anu ohia ahụ; na-agwa ndi bi n'elu uwa ka ha mee ihe oyiyi nye anu ohia ahụ, nke e jiri mma agha meruo ahụ, ma o biri ndu. E nyekwara ya ike inye ihe oyiyi anu ohia ahụ ume ndu, ka ihe oyiyi anu ohia ahụ wee kwuo okwu, meekwa ka e gbuo ndi niile na-agaghị akpo isiala nye ihe oyiyi anu ohia ahụ. O na-emekwa ka mmadu niile, ndi nta na ndi ukwu, ndi bara uba na ndi ogbenye, ndi nweere onwe ha na ndi ohu, nata akara n'aka nri ha, ma o bu n'egedege ihu ha: ka onye obula ghara izu ma o bu ree ihe, ma e wezuga onye nwere akara ahụ, ma o bu aha anu ohia ahụ, ma o bu onu ogugu aha ya. N'ebe a ka amamihe di. Ka onye nwere nghota guo onu ogugu anu ohia ahụ: n'ihu na o bu onu ogugu nke mmadu; onu ogugu ya bu nari isii na iri isii na isii. Mkpughe 13:14–18.

Anu ohia nke uwa (United States), ga-eduhie uwa dum ka o nabata ihe oyiyi anu ohia nke zuru uwa onu, otu ihe oyiyi ahụ nke United States kpuru ka o na-eduga n'iwu Uka site n'isopuru ubochi Sonde ma n'ikpeazu mee ka a manye ya. O mesia nye ochichi otu uwa ike ime ka a manye iwu ya, n'okpuru iyi onwu, na/ma o bu ntaramahuhu aku na uba. Aghugho e jiri duhie eze Daraios, bu ihe nnochianya nke aghugho ndi eze nke a na-akowaputa ugboro ugboro n'amuma; n'ihu na ka anu ohia nke uwa na-amalite imanye uwa ka o nabata ochichi otu uwa, arumuka a na-eji amanye uwa ka o nabata nhazi ahụ bu na a ghaghị iguzogide ike ahụ nke kpasuru mba di iche iche iwe (Islam) site n'agha zuru uwa onu.

United States na-amanye akara nke ikike papal, n'ihu na ikpe Chineke ewetaala onodu nsogbu di otu a n'ime United States ruo mgbe e debere iwu ubochi Sonde, nke mere ka e weputa ngwota na,

site n'ìlaghachi n'ebe chi nke Katòlik dī, a ga-akwụsị ihe isi ike akụ na ụba ndị nọgidere na-abawanye. Ma n'oge iwu ụbọchị Sọnde, onye iro ahụ batara n'uzo nzuzo n'okpuru mgbidi dī ala na-eweta ikpé nke mbibi mba.

“Mgbe ahụ nnukwu onye-nduhie ga-eme ka ndị mmadụ kwenye na ndị na-ejere Chineke ozi bụ ndị na-akpata ihe ojọọ ndị a. Otu ìgwè ahụ nke kpasuru iwe nke Eluigwe ga-ebunye nsogbu ha niile n'isi ndị ahụ nke nrubeisi ha nye iwu Chineke bụ ịba mba na-adịgide adịgide nye ndị na-emebi iwu. A ga-ekwuputa na ndị mmadụ na-akpasu Chineke iwe site n'imebi sabbath nke Sunday; na mmehie a ewetala ọdachi ndị na-agaghị akwụsị ruo mgbe a ga-eme ka idebe Sunday bụrụ ihe a na-amanye n'ike n'ike; nakwa na ndị na-eweta arịrịọ nke iwu nke anọ, si otu a na-ebibi nsọpụrụ nye Sunday, bụ ndị na-enye ndị mmadụ nsogbu, na-egbochi iweghachi ha n'amara Chineke na ọganihu nke ụwa a. N'uzọ dī otu a, ebubo ahụ eboro n'oge ochie megide ohu Chineke ga-ekwughachi ọzọ, ma n'elu ihe ndabere e guzobere nke ọma n'otu aka ahụ: 'O wee ruo, mgbe Ehab hụrụ Ịlajia, Ehab siri ya, Ọ bụ gị ka ị na-enye Izrel nsogbu? Ọ zara, Esighi m nye Izrel nsogbu; kama ọ bụ gị, na ụlọ nna gị, n'ihu na unu ahapụwo iwu Jehova, ma gị onwe gị esowoela ndị Bealim.' 1 Kings 18:17, 18. Dịka a ga-akpalite ọnụma ndị mmadụ site n'ebubo ụgha, ha ga-agbaso ụzọ megide ndị nnochị-anya Chineke nke yiri nke ukwu ụzọ ahụ Izrel nupuisi jere megide Ịlajia.” The Great Controversy, 590.

N'“oge” nke “oke ala ọma jijiji” nke Mkpughe isi nke iri na otu, “Ahụhụ” nke atọ nke Alakuba, nke bụkwa Opì nke Asaa, ga-ada n'oge ahụ, ọ ga-akpasukwa mba nile iwe. A ga-eji iwe ahụ nke mba nile megide Alakuba duhie ụwa ka ọ nabata otu nkwa ahụ efu nke ka dara ada n'aka anụ ọhia nke ụwa. Nkwa efu ahụ bụ na; site n'ido onwe ha n'okpuru ọchịchị Katòlik, dika e si anọchi anya ya site n'akara nke ikike popu, ikpe Chineke ndị na-abawanye ga-akwụsị. Nkwa ahụ, nke egosilari na ọ dighi arụ ọrụ n'ebe United States nọ, ka a ga-emesia jiri bụrụ nkwa e kwere ụwa nke ụjọ jidere.

A ga-agbasi mbọ ike na ọ bụrụ na mba nile nke ụwa ekweta ma kwe ka e guzobe ọchịchị otu-ụwa maka nzube nke idozi agha nke Islam wetara, udo na nkwụsi ike ga-aloghachi. Islam bụ ike ahụ nke Akwụkwọ Nsọ kporo aha dika nke na-eme ka mmadụ nile zukota imegide Islam, ma nzuko ahụ bụ aghugho ikpeazu nke ndị eze.

Mmuo-ozu nke Onyenwe anyi wee si ya, Lee, i di ime, i ga-amukwa nwa nwoke, i ga-akpokwa aha ya Ishmael; n'ihu na Onyenwe anyi anwo ahuhu gi. O ga-abukwa nwoke ohia; aka ya ga-adigide megide mmadu nile, aka mmadu nile kwa ga-adigide megide ya; o ga-ebikwa n'iru umunne ya nile. Jenesis 16:11, 12.

Ishmael bụ nna ime mmuo nke okpukpe Islam. O bụ eziokwu na Mohammed, nna Islam, aputaghi n'akuko ihe mere eme ruo nari afọ nke asaa, ma ndi oge ochie ahụ n'ezu odidi anu ahụ bụ ihe Chineke ji anochi anya ndi ime mmuo n'ubochi ikpeazu.

Otu a ka Onye-nwe anyi, Eze Izrel, na Onye mgbaputa ya, Onye-nwe nke usuu ndi agha, kwuru: Abu m onye mbu, abu mkwa onye ikpeazu; ma e wezuga m, o dighi Chineke ozo. Onye kwa, dika m, ga-akpoku, gwa ya, doziekwa ya n'usoro n'ihu m, ebe o bu na m hoputara ndi oge ochie? Ma ihe ndi na-abia, na ndi ga-abia, ka ha gosi ha. Aizaya 44:6, 7.

Tupu a mụọ Ishmael, a kpọrọ ya aha ma kọwapụta ọrụ amụma ya. Aka ụmụ ya nke mmụọ ga-adi “megide mmadụ nile, aka mmadụ nile” ga-adikwa “megide ya.” Ma n’adighi ka ozizi nzuzu nke nnwere-uche na-aga n’ihu, Baibul na-akuzi na Ishmael ga-“ebi n’ihu ụmụne ya nile.” Ha anaghi etinye onwe ha n’omenala gbara ha gburugburu, kama otutu n’ime ha na-ama ya ikpe, na-emegide ya ma na-awakpo ya. Mmụọ nke Ishmael bu na “ya” ga-“abu mmadụ oha.” Echiche na e nwere otu udo n’okwukwe Alakuba enweghi nkwa n’Okwu Chineke, ma o bukwa na Koran.

Nduhie nke ndi isi ala abuo ahụ na ndi-isi nari abuo na iri abuo n’isi nke isii nke Daniel, na-akowaputa nduhie a ga-ewetara ndi eze iri ahụ mgbe a ga-eduga ha ikwere na ebumnuche na ihe mberede di n’itinye ochichi otu uwa n’oru, n’okpuru njikwa Rome, bu iji dozie nsogbu agha Alakuba na-ariwanye elu nke bu “Ahuhu nke ato”. Ozugbo e guzobere oyiya anu oha ahụ ma nye ya ike ka o “kwuo okwu,” uwa ga-achoputa, mgbe oge agafewori, na ebumnuche ndi popu bu imegide ndi na-edobe Sabbath nke ubochi nke asaa (Daniel), o bughu onye iro ahụ batara na nzuzo site na mgbidi ndida a na-echehi nche.

“Okwu Chineke enyewo ido aka na nti banyere ihe ize ndu na-abia n’ihu; o buru na a naghie ele nke a anya, uwa Protestant ga-amata ihe ebumnuche Rom bu n’eziokwu, naani mgbe o ga-abula oge agafewo igbanahu onya ahụ. O na-etolite n’ike nwayoo nwayoo n’enweghi mkpotu. Ozizi ya na-aru oru mmetuta ha n’ulo nzuko omeiwu, n’ime uka di iche iche, nakwa n’obi mmadụ. O na-akwakoba ulo ya ndi di elu ma sie ike, n’ime ebe nzuzo ha ka a ga-emeghachi mkpagbu ya ndi gara aga. Nwayoo nwayoo ma n’enweghi onye na-enyo enyo, o na-eme ka ike ya sie ike iji kwalite ebumnuche nke ya mgbe oge ya ga-eru iji tie ihe. Naani ihe o na-acho bu ala ohere ka mma, ma a na-enyekwa ya nke a ugbua. N’oge na-adighi anya anyi ga-ahukwa, anyi ga-anukwa, ihe ebumnuche nke akuku Rom bu. Onye o bu nke ga-ekwere ma rubekwa isi n’okwu Chineke ga-esi n’ihi nke a nweta nkocha na mkpagbu.” The Great Controversy, 581.

Nduhie nke Mba Ndi Di n’Otu, nke ndi papa na-emezu, nke na-amiputa ibu obu nke obi ha, ka a na-egosikari n’Akwukwo Nso; akuko banyere Daraias bukwa ihe atu bu isi nke eziokwu a. O bu nduhie a na-ebu uzọ mezuo na United States, emesia ekwughachi ya n’uwa dum. A na-achoputa eziokwu a n’akuko Ilaija na Jezebel, mgbe ahụ ozokwa n’akuko Jon Onye Na-eme Baptizim na Herodias, nakwa n’obe a kpogidere Kraist. Iwe Islam na-eme ka mba di iche iche kpasuo iwe bu aghughu ike ndi papa ji aru oru, nke na-enye ya ebe ndabere iji wakpo ndi na-edebe ubochi izu ike n’uwa niile.

Mmasi mbu a kporo Islam bu iwebata Ishmael n’ime Akwukwo Nso, ma oru e ji amata Islam n’ogwugwu uwa—ya bu, itinye uwa n’ujo zuru uwa onu ka ha wee nabata atumatu o bu la dika ihe ngwota—bu ihe na-eme ka aghughu ahụ nwee ike imezu. Aghughu ahụ bu ihe na-akpali Mba Ndi Di N’Otu (ndi eze iri ahụ) imezu uche Chineke, ma kwe ka ha nye alaeze ha (alaeze nke asaa ahụ) n’aka papacy (anu oha ahụ).

Nghogbu e gosiri site n’aka Darius, na ahiri amuma ndi ozo, gunyere oru Alakuba n’ikpasu mba di iche iche iwe, ihe kpatara n’ikpeazu e ji bibie ochichi popu site n’aka Mba Ndi Di n’Otu, ma n’otu aka ahụ dikwa mkpa, o na-akowaputa onodu ndi gbara ihe omimi nke alaeze nke asato gburugburu, ya bu, nke sitere n’ime asaa e debere ibu isi Babilon nke oge a.

Daniel n'olulu odum bu nnochite amuma di nnoo mgbagwoju anya, ma nghota ya na-adị naani mgbe a na-etinye usoro nke "akara n'elu akara" n'oru.

Anyi ga-aga n'ihu na Daniel isi nke isii n'isiokwu na-esonu.

"Mgbe anyi dika otu ndi mmadu ghotara ihe akwukwo a putara nye anyi, a ga-ahu n'etiti anyi nnukwu mgbake." Testimonies to Ministers, 113.